

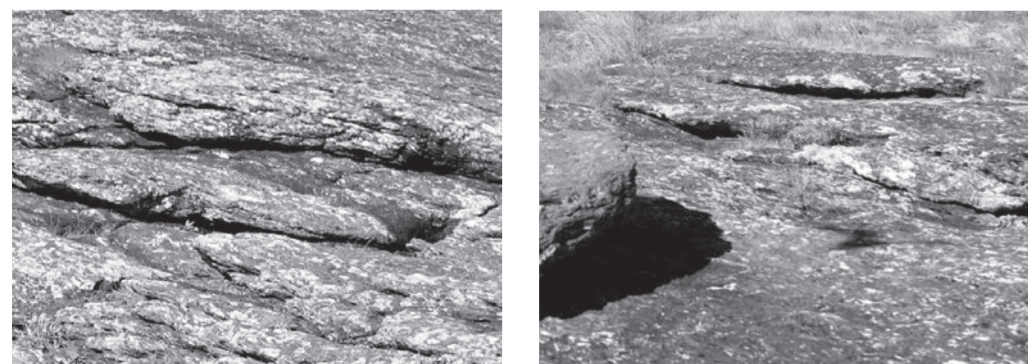
EN PLATTFORM FOR OPPLEVELSER

I DIALOG MED KYSTEN OG HAVET

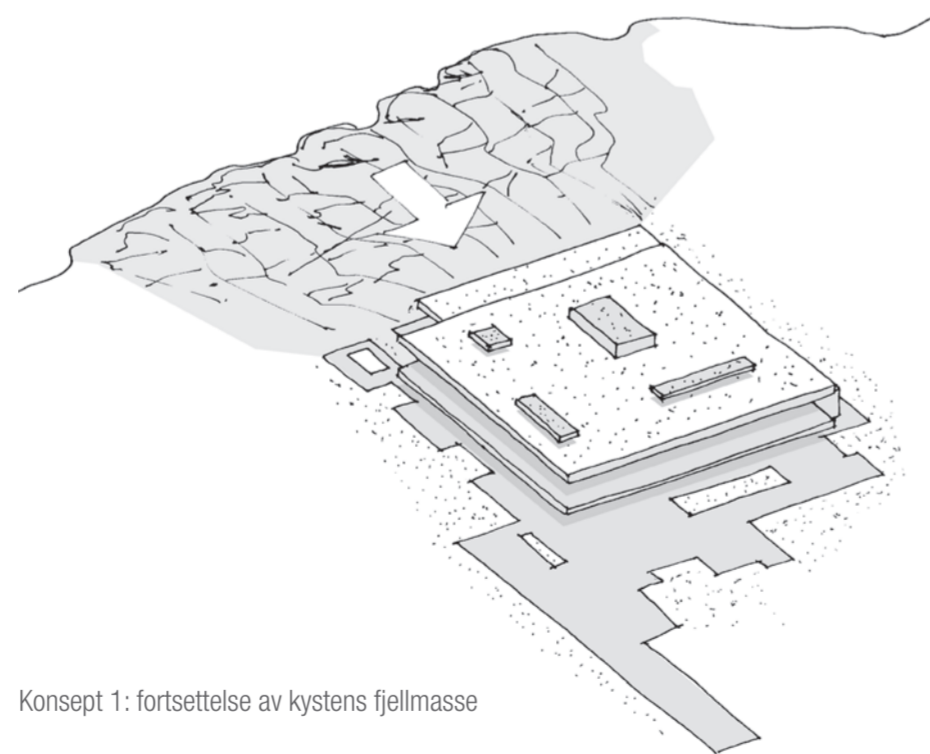
Gjennom utviklingsprosessen har det vært en bærende idé å skape et vitensenter som går mest mulig i dialog med:

- kystens lagdelte og forrevne natur.
- havets horisontale flate og referanser til maritime strukturer.

Dette har ført til to arkitektoniske konsepter, som er forskjellige i struktur og materiale men blir sammenbundet i deres horisontale betoning.

Bilder fra tomten av kysten som er preget av fyllitt og glimmerskifer

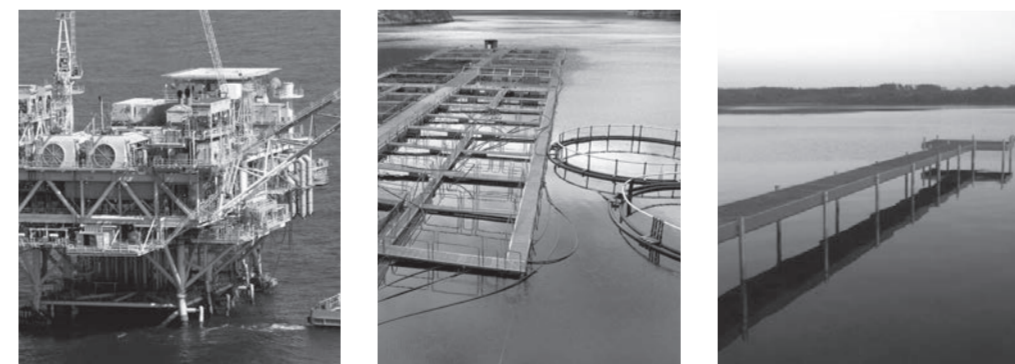
Konsept 1: fortsettelse av kystens fjellmasse

Konsept 1: fortsettelse av kystens fjellmasse

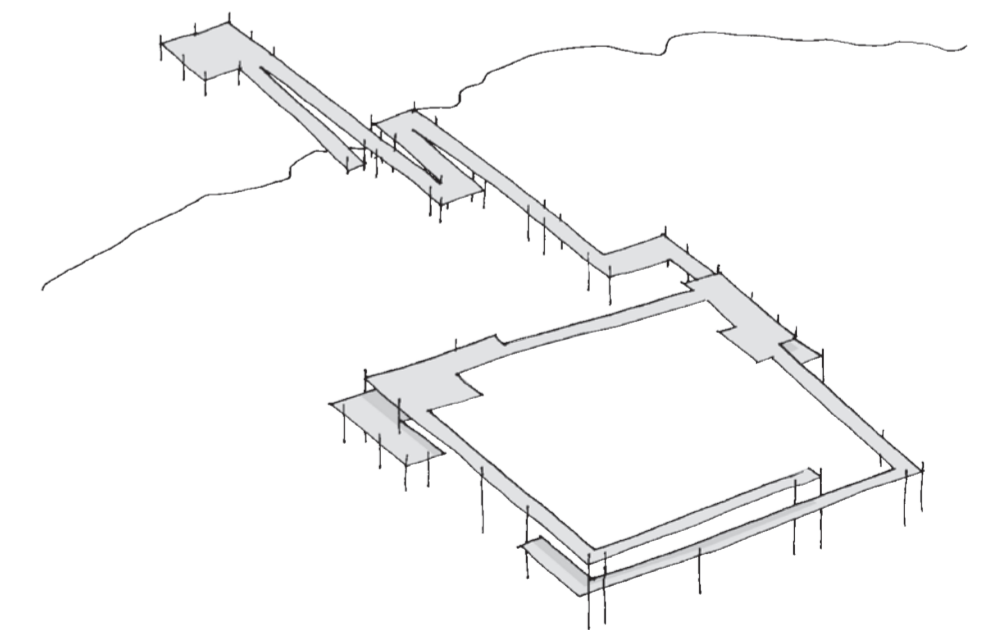
Kysten rundt tomten er som en monolittisk masse, som med tiden er blitt utsatt for mye vind og vær, som har gjort kysten forrevet, med sprekker, så fjellets lagdelte struktur tydelig sees. Disse karaktertrekk utgjør kjernen i vitensenterets utforming, som fremstår som en fortsettelse og forstørring av kystens natur.

Konsept 2: Introduksjon av maritime strukturer på tomten

Det maritime konsept smelter sammen flere referanser fra den maritime verden innenfor industri, fiskeoppdrett og seilas. Det maritime konsept avspeiler strukturer og konstruksjoner som er lette og delvis transparente. Det maritime konsept omslutter vitensenteret som en serie av plattformer og gangbroer som leder opp til vitensenterets tak og forankrer det med forbindelse ut til havet.

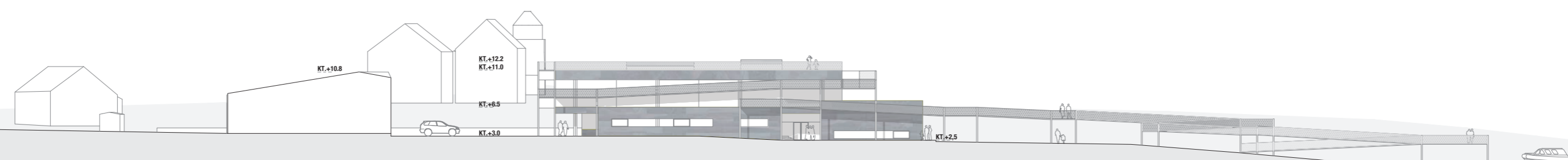

Eksempler på referanser fra den maritime verden: tv. oljerigg, Fiskeoppdrett og båtbro

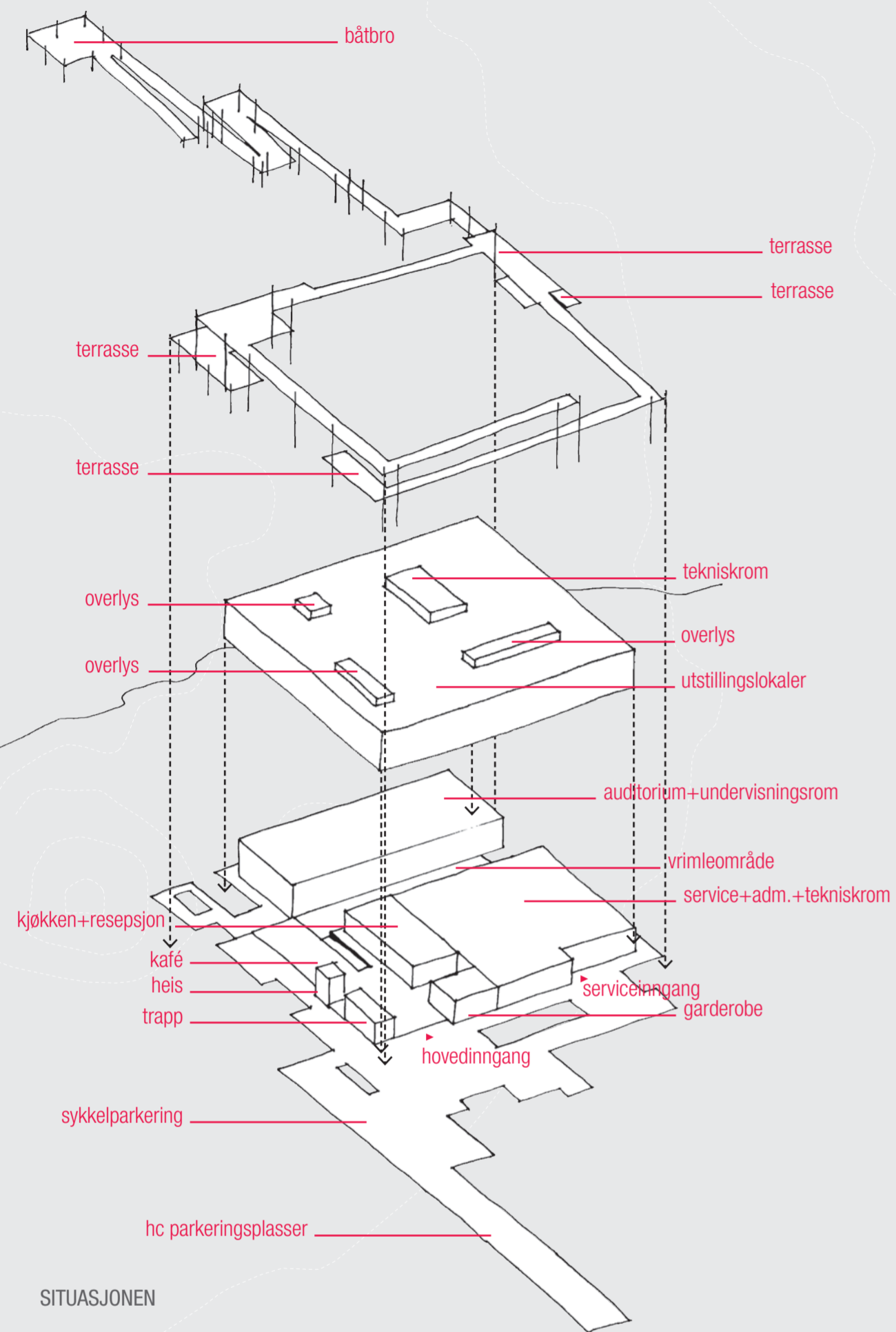
Konsept 2: Introduksjon av maritime strukturer på tomten

Perspektiv fra sjøen nordøst for tomten

TERRENGSNITT 1:500 0 2 4 6 8 10m

SITUASJONEN

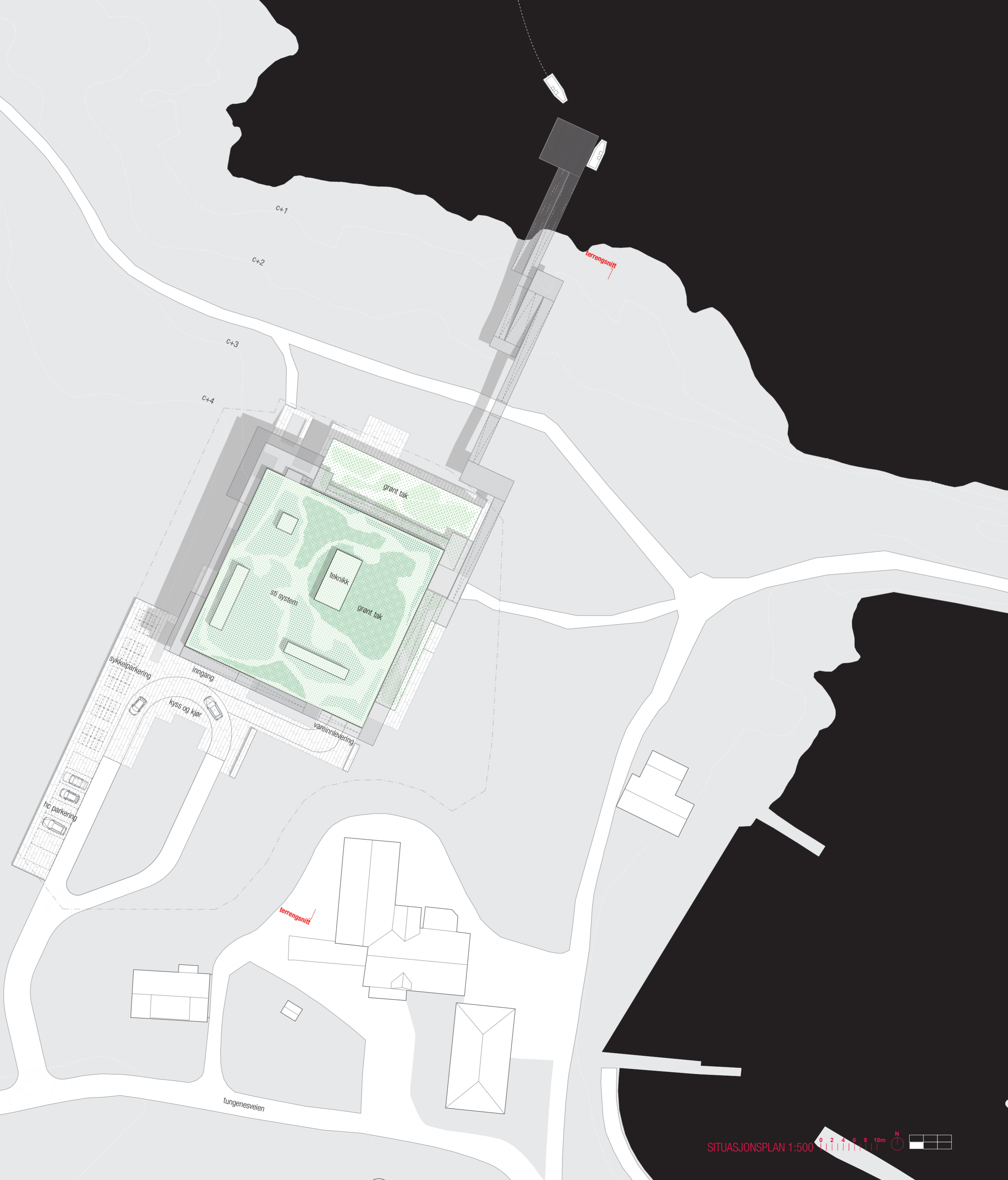
Vitensenteret er plassert på den nordlig del av tomten med to armer, en mot nord som forbinder ut til sjøen, og en mot sør som forbinder tilbake til Tungenesveien. Fra Tungenesveien ligger adkomsten med mulighet for kyss og kjøør foran hovedinngangen. Sykkelparkering og handikapparkering finnes i umiddelbar nærhet fra hovedinngangen. Vareinnlevering er også lokalisert på sør-fasaden.

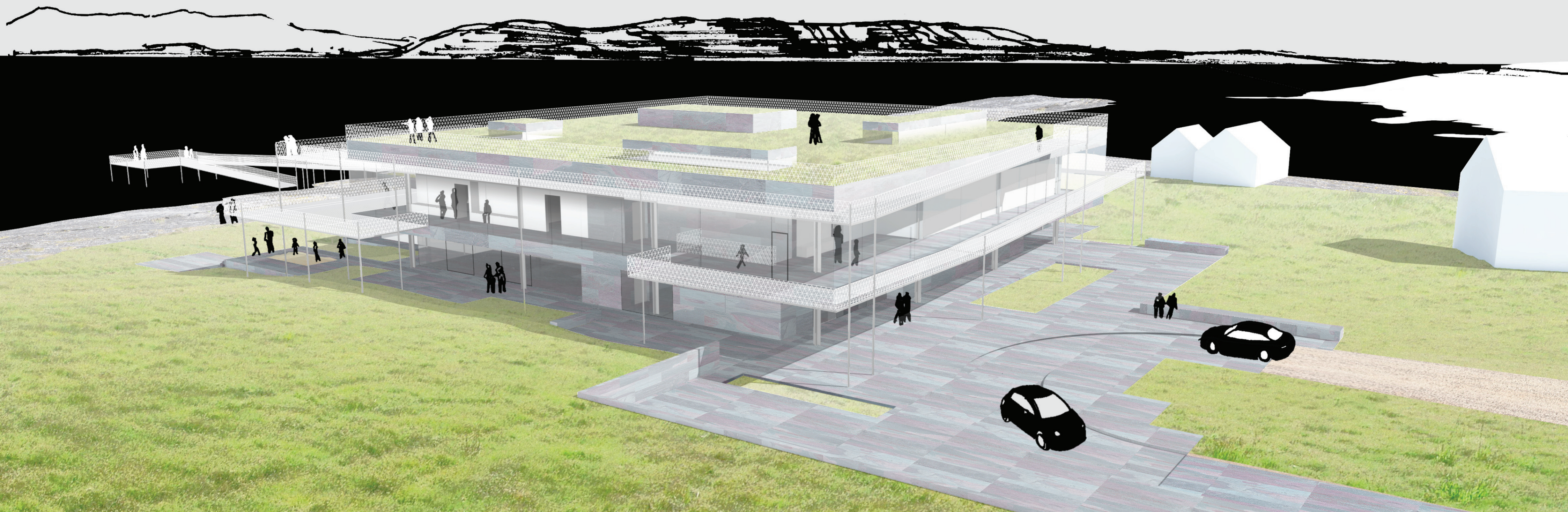
Landskapet rundt vitensenteret tenkes nøkternt og enkelt som det er i dag uten trær og høy beplantning, kun gress og lavere beplantning for å betone det horisontale. Også på vitensenterets takflater forsetter landskapet med gress og lav beplantning, slik at bygget vokser inn i omgivelsene.

Vitensenteret settes på et lavt platå kledd med skifersten som en naturlig fortsettelse av kystens karakter og materiale. Platået danner trapper, ramper, benker og støttemurer så det hele glir inn i en sammenheng.

Vitensenterets første etasje inneholder alle service- og møteplassfunksjoner. Hovedparten av første etasje er lagt på kote +3, kun auditorium, undervisningsrom vrirlearealer, og møte/grupperom er lagt på kote +2.5. Denne etasje følger derfor den naturlige kurvatur på landskapet som faller svakt mot havet i nord. I andre etasje ligger utstillingslokalet som ett sammenhengene areal. Vitensenteret er disponert på to nivåer av flere grunner:

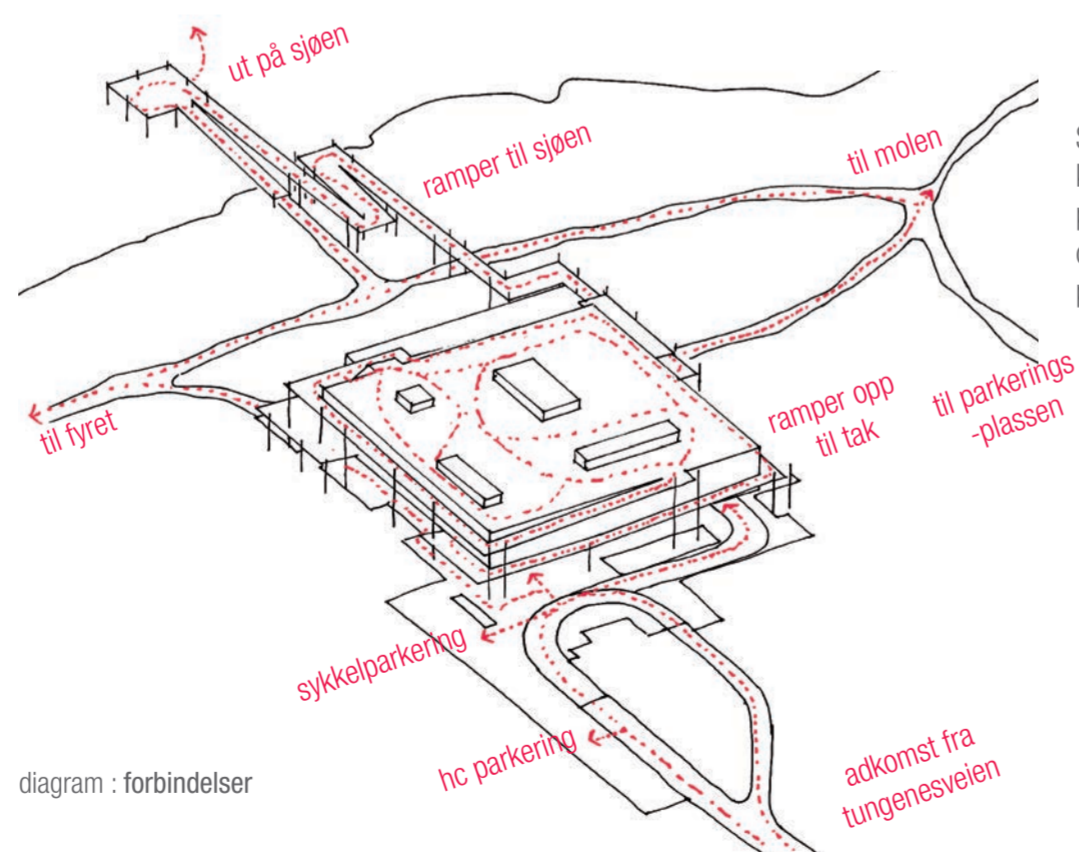
- Landskapet omkring er så flatt at det gir en fortreffelig utsikt til alle verdenshjørner og blir løftet opp ett nivå.
- For å skape et fleksibelt utstillingsareal som ikke forstyrres eller blir forstyrret av andre funksjoner omkring.
- For å skape et kompakt volum som er med på å minimere varmetap og logistiske avstander.

FORBINDELSER + PROGRAMMERING AV UTEOMRÅDER

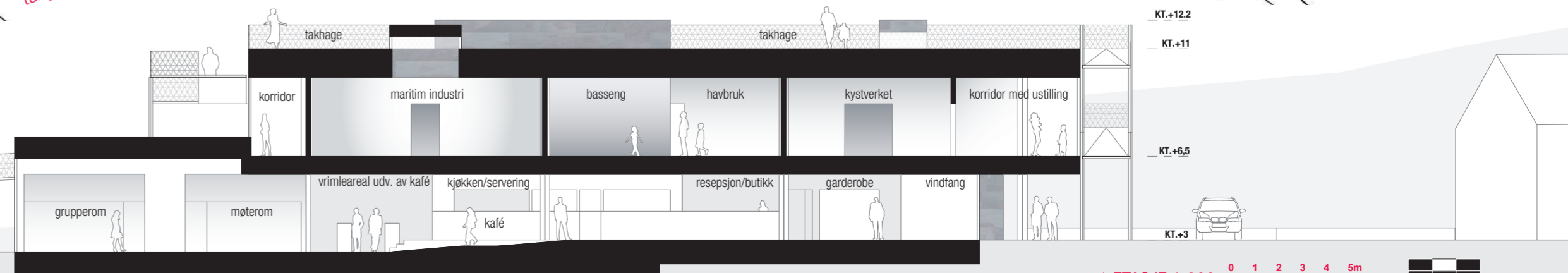
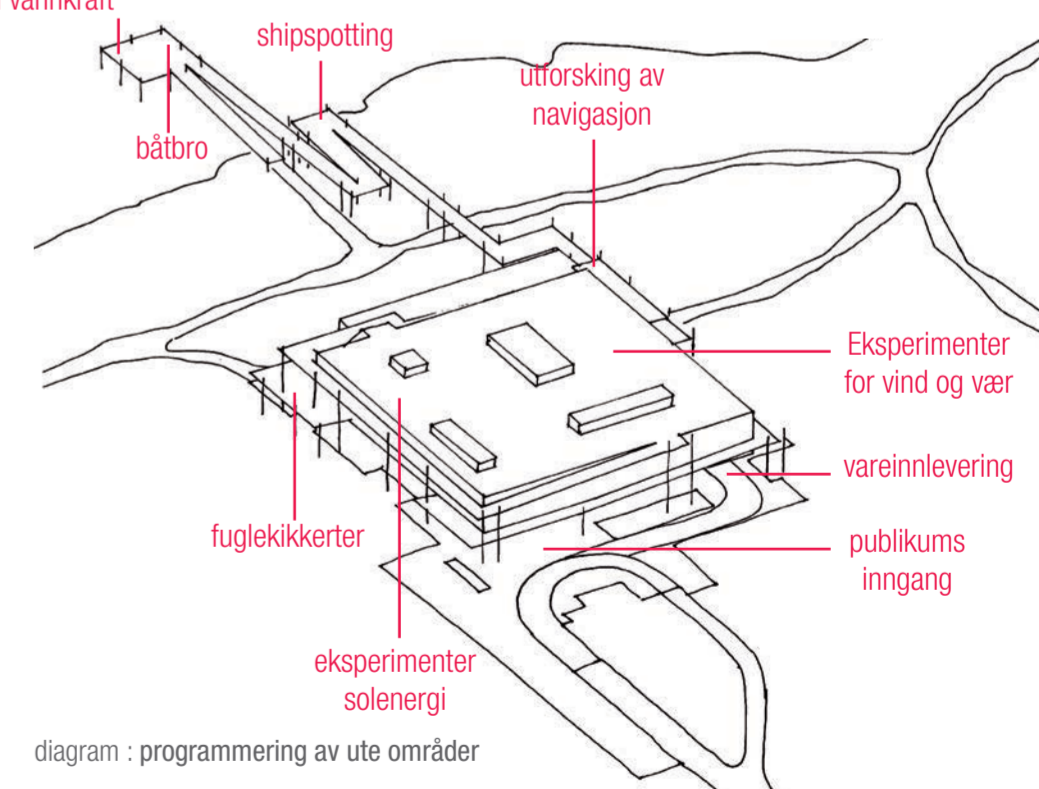
Det maritime konsept av gangbroer og plattformer gjør det mulig å bevege seg rundt bygget og opp på taket fra utstillingsarealet. Man kan også velge å gå ned til vannet og derfra videre til molen eller fyret. Alle disse forbindelse muliggjør at tomtens flotte og forskjellige utsikter kan oppleves. Opp til taket, på taket, og ned til vannet introduseres forskjellige pauser i form plattformer som kan benyttes som en forlengelse av utstillingsarealene. På disse plattformer tenkes installasjoner for å eksperimentere med navigasjon, lære om vind og vær, utforske fuglelivet med kikkerter osv.

Som nøkkelfunksjon forbinde gangbroene også direkte til sjøen, hvilket gjør det lett og enkelt for de besøkene å komme seg via ramper ned til vannet. Ytterst på sjøen er skissert en plattform som gjør det mulig for båter å kunne legge til og ta de besøkene ut på sjøen, for å oppleve maritim industri og teknologi, eller studere havets dyr og fugler. Alle ramper har fall på minimum 1:20 for å sikre universell tilgjengelighet til alle vitensenterets fasiliteter.

Eksperimenter med vannkraft

Oversiktsperspektiv fra sørvest

1.ETASJE 1:200 0 1 2 3 4 5m

FØRSTE ETASJE

Fra den overdekte inngangen er det lett adgang til garderobe, resepsjon og butikk som ligger sammen med trapp og heis opp til utstillingsnivået i andre etasje. I forlengelse av resepsjonen finnes kjøkkenserverings- og matdisk med kontakt til kafeen foran og kjøkkenet bak. Kafeen ligger med panoramautsikt fra havet mot nord til fyret mot vest. Fra kafeen er det mulig å åpne opp til den vestvendte terrassen med mulighet for sol tidlig på ettermiddagen. Terrassen henger sammen med et lekeområde hvor barn kan leke under oppsyn fra foreldre i kafeen.

Fra kafeen leder en rampe en halv meter ned til et vrirleområde i forkant av konferanse- og undervisningsavdelingen. Virrleområdet har kontakt med kjøkkenet og kan derfor brukes i forbindelse med kafeen eller som en utvidelse av denne. Konferanseavdelingen består av et auditorium i midten med follevegger som oppdeler til undervisningsrom på den ene siden og gruppe-/møterom på den andre. Konferanseavdelingen kan slås sammen til ett sammenhengende rom med en takhøyde på fire meter som har utsikt og utgang ut til sjøen. I den videre prosessen må det gjøres tiltak for å flomsikre de arealer som ligger på kote 2,5.

I bakket ligger service, lager og administrasjonsavdelingen og betjener ut mot publikumsområdet. Administrasjonsavdelingen er plassert mellom vareinnlevering og ankomst til vitensenteret for å gi god oversikt for personalet. Fra gjenstandsmottak/lager er det separat forbindelse med vareheis opp til utstillingslokalet i andre etasje slik at store gjenstander enkelt kan fraktes opp.

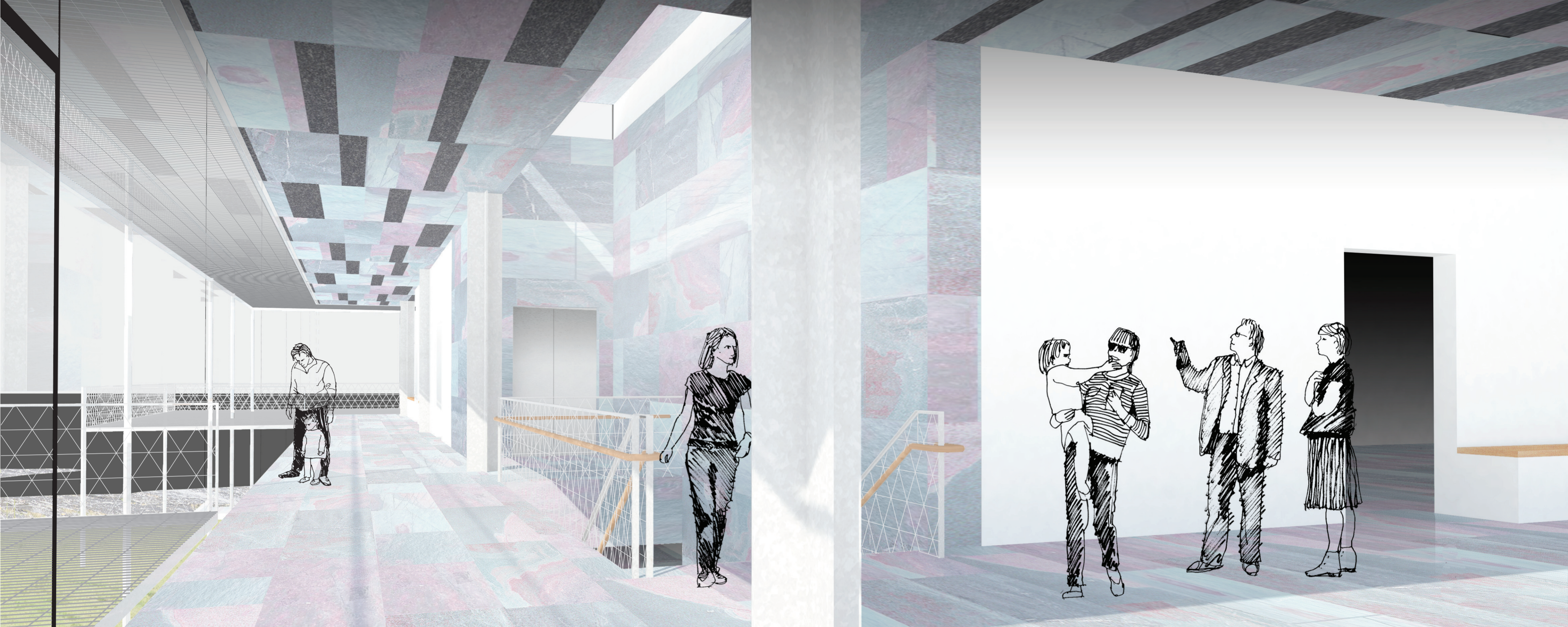

Flyt av besøkene til vitensenteret i publikumsområdet

Flyt for vareinnlevering til serviceheis, kjøkken/kjølerom, og butikk.
Flyt fra kjøkkenet og ut til kafe, terrasse, virrleområde og konferanseavdeling

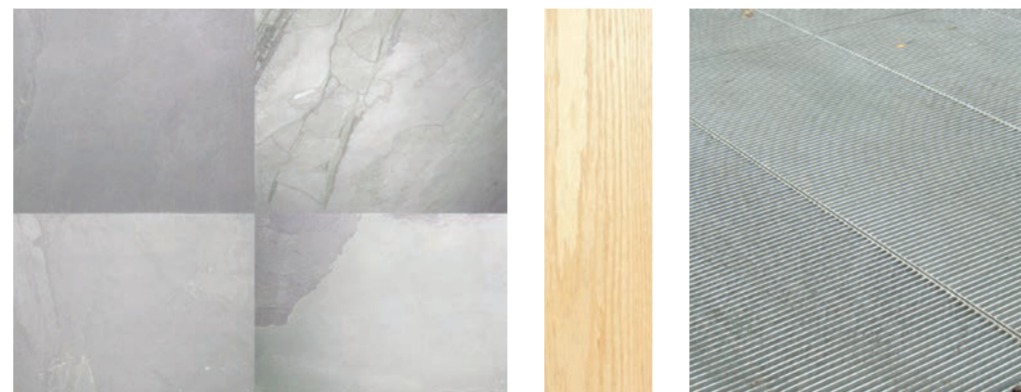

Interiørperspektiv fra sørvestlige hjørne på andre etasje. Kik langs utstillingskorridoren, med trapp og heis sentralt i bildet. Grå felter i taket indikerer akustiskdempning.

MATERIALER

Bygget ligger i et veldig hardt klima med påvirkning fra saltvann. Det må derfor brukes bestandige og robuste materialer og konstruksjoner som tåler slitasje både fra de besøkende og elementene. Skifer som kledning og belegning både inne og ute er det naturlige valg da det forekommer langs kysten og derfor hjelper bygget til å falle inn i konteksten. Materialet er værbestandig og robust i tillegg til at det står seg godt over tid. Plattformen, søyler og rekkverk utføres i galvanisert stål. Dette gjenspeiler et materiale som er mye brukt i maritim industri på grunn av sin holdbarhet. Lys eik brukes på overflater som benker, skranker, håndlister og møbler for å tilføre bygget mer varme.

Materialer: blågrå skifer og galvaniserte metallrister og søyler, og innslag av lys eik

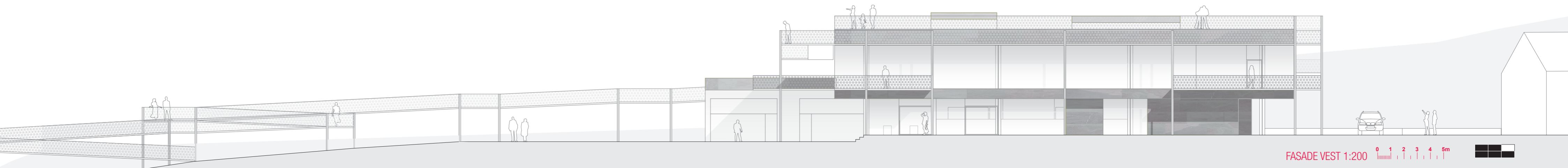
ENERGI

Vitensenterets design bruker en rekke passive tiltak for å oppnå et varig lav energiforbruk:

- Det er et kompakt bygg med lite overflate og områder som ikke trenger dagslys er plassert sentralt i bygget.
- Plattformene rundt bygget fungerer som passiv solavskjerming
- Vitensenteret har tunge dekker med høy varmekapasitet som kan ta opp og lagre varme fra solen.

I tillegg kan aktive energitiltak som sol og vind integreres etter behov.

Funksjon	Rom	areal program	BRA	areal prosjekt	netto rom areal
Vitensenter	Utstillingslokaler	1190	818(1135 med utstillingskorridor)		
	Butikk/resepsjon	50	36		
	Kontor, personal	70	62		
	Garderobe, personal	30	26		
	Verksted	50	27		
	Gjenstandsmottak/Lager	200	176		
	Tekniskrom	100	56		
	Vaskerom	30	21		
	Undervisningsmaterieill	30	21		
Møteplase	Publikumsmottak inkl. garderobe og toalett	80	55		
	Kafé og kjøkken	250	140		
	Kjølerom	20	12		
	Auditorium	200	164		
	Undervisningsrom	100	70		
	Grupperom	50	36		
	Møterom	50	36		
		2500	1756 uten utstillingskorridor	2073 med utstillingskorridor	2518 total BRA areal prosjekt

FASADE VEST 1:200 0 1 2 3 4 5m

MUSEUMS-KONSEPTET I ANDRE ETASJE

For å ta Jærmuseets motto: "Å lære ved å gjera" og visjonen om utsikt – innsikt – oppsikt på alvor er den pedagogiske modell som skissert i konkurranseprogrammet en integrerte del av vitensentrets design. For å følge opp visjonen er vitensenteret bygget opp av tre ulike museums-typologier.

Typologi 1: Blackbox/Whitebox – innsikt

Det store sammenhengende utstillingsområde i andre etasje gir rik mulighet for å skape forskjellige rom som kan innrettet til forskjellige utstillinger med forskjellige behov. Her kan de fleste vegger på en enkel måte flyttes eller bygges om etter behov. Dette er et klassisk blackbox-museum hvor det er gjenstander, belysning, skjermer osv. som gir innsikt. Ved hjelp av overlys og åpning av veggarealet ut mot fasaden, er det mulig å transformere utstillingsområdet til en whitebox dersom dette skulle være å foretrekke.

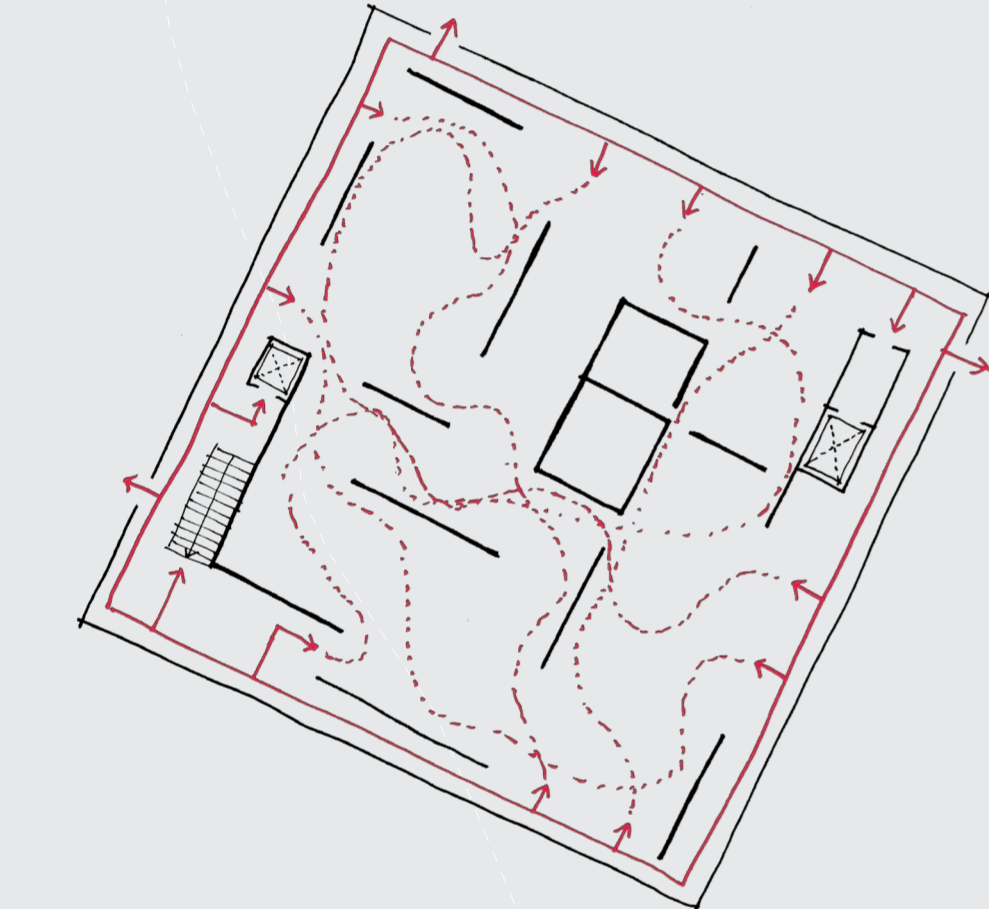
Typologi 2: Korridor – utsikt

Denne typologi er kjent fra mange museer men kanskje best fra kunstmuseet Louisiana nord for København. Dette prosjektet kombinerer en transportkorridor med utsikt mot naturen med mulighet for utstillingsobjekter. Dette rommet forbinder de forskjellige utstillingsrommene uten at man trenger å bevege seg gjennom hele utstillingen. Samtidig er det et rom som gir plass for opphold og mulighet for at gjestene kan nyte utsikten.

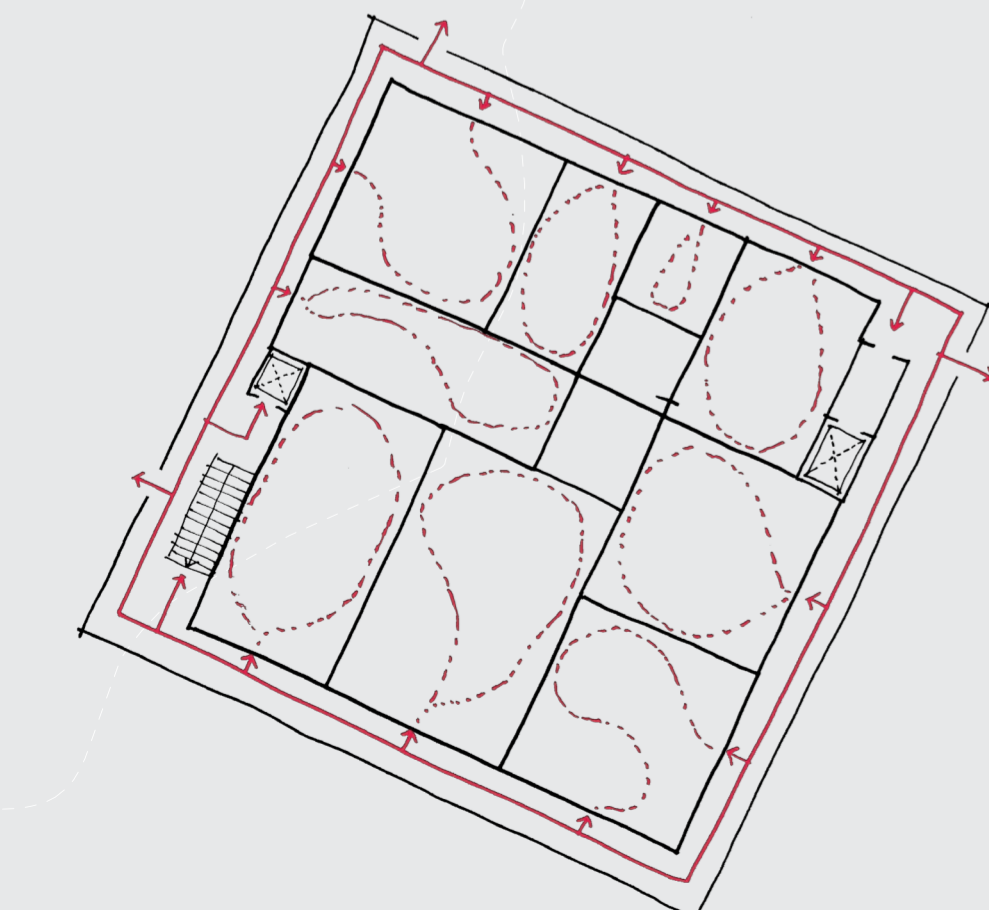
Typologi 3: Laboratorium/verksted – oppsikt

For å vekke oppsikt, må man ha kunnskap om hvordan teknologier og prinsipper fungerer og kunne teste de ut i praksis. For å ha mulighet til å eksperimentere tenkes plattformene og taket på vitensenteret brukt som utendørs laboratorium og verksted. Det er også mulighet for å kunne teste ut innendørs, men gjennom å benytte det potensialet og den plassen som er tilgjengelig i forlengelse av utstillingskorridoren, blir vitensenteret enda større og gir i tillegg mulighet for å gjøre forsøk ute i elementene. En praktisk konsekvens av at en del av utstillingen og opplevelsen er utendørs, vil bety at gjester bør ha mulighet for å kunne få utlevert kraftig overtøy ved resepsjonen, som kan motstå vind og vær. Konkrete forslag til hvordan det utendørs laboratorium og verksted kan programmeres sees på diagrammet: programmering av uteområder.

Utstillingskonsept 1: Som på plan til høyre. Oppdeling i tre deler og et lineært flytt gjennom utstillingen. Utstillingskorridoren som pause og forbindelse mellom de forskjellige utstillinger.

Utstillingskonsept 2: Utstillingsrommet består av vegger, montre og møbler i et stort eller flere mindre områder som er åpent ut til utstillingskorridoren som blir en aktivt del av utstillingsområdet.

Utstillingskonsept 3: Flere mindre sammenhengende eller autonome rom. Utstillingskorridoren blir et areal som binder utstillingen sammen.

